

Restituhvafornoget

Vejledning til materialer om
restitution og pauser

BFA

Branche
Fællesskab
Arbejds miljø

Velfærd og Offentlig administration

Vejledning til materialer om restitution og pauser

BFA Velfærd og Offentlig administration har produceret en række materialer, der kan hjælpe jer i arbejdsmiljøgruppen med at sætte restitution og pauser på dagsordenen på jeres arbejdsplads. Denne vejledning giver en oversigt over materialerne og råd om, hvordan I kan bruge dem.

Oversigt over materialer

FILM: En lille tegnefilm på ca. fem minutter om hvad restitution er og hvorfor vi har brug for det.

PODCAST: En serie af små lydfortællinger på hver seks til ni minutter. Ansatte deler erfaringer, og eksperter forklarer, hvad forskningen siger om restitution og pauser:

- Regionspsykiatrien Midt, Skive:
Frokostbussen inviterer til fælles frokost hver dag.
- Hjemmevejledere (Bostøtter) i København:
Fælles pauser i en hverdag med alene- og udearbejde.
- Fysioterapeut i privat praksis Ditte Juul-Nielsen:
Om at få skabt en struktur omkring pauser.
- Aftenvagter fra hjemmeplejen i Svendborg Kommune:
Om vigtigheden af fælles pauser og muligheden for at imødekomme individuelle behov.
- Psykolog Rikke Papsøe: *Hvad er pauser og hvorfor er de vigtige.*
- Læge Imran Rashid: *Digital forurening (når den digitale teknologi styrer os) og hvad man kan gøre for at undgå digital forurening.*
- Psykolog Henrik Tingleff:
En fortælling om den informations-belastning, vores hjerne udsættes for – og om pausens nødvendighed.
- Professor Anne Helene Garde:
Om arbejdstidens længde og vores helbred.
- Chris MacDonald:
En fortælling om det evolutionære mismatch mellem vores biologiske udvikling og det moderne liv.
- Børnehuset Troldehøj i Helsingør:
Prioritering af pauser i en travl hverdag.
- Arbejdspsykolog Pia Ryom:
Det grænseløse arbejde, og dets konsekvenser for arbejdsmiljøet.
- Lektor Janne Gleerup: *Om fleksibilitet i arbejdslivet,*
- Institutionen Trekløveren i Gentofte:
Om arbejdstidsaftaler og fleksibilitet i praksis.

DIALOGKORT: Kortene kan bruges til at skabe en fælles dialog på arbejdspladsen.

VIDEN OM: En kort beskrivelse, som giver faktuel viden om betydningen af restitutionen og pauser.

I finder alle materialerne på www.godtarbejdsmiljo.dk/pauser. Materialerne er rettet særligt mod social- og sundhedsområdet, men kan også bruges på andre områder.

Det er vigtigt at lade op i løbet af arbejdsdagen og mellem arbejdsdagene. Det hedder også restitution og er vigtigt både for helbred og opgaveløsning.

Dette materiale handler ikke om de overenskomstsmæssige pauser men om de pauser og pusterum, det er nødvendigt at have i løbet af en arbejdsdag. Det handler også om vigtigheden af, at få tilstrækkelig med hvile i fritiden og om balancen mellem arbejdsliv og privatliv.

Brug af materialer

Forbered jer

Beslut om I vil sætte fokus på jeres restitution og pauser og aftal, hvem der skal stå for indsatsen. Det kan være arbejdsmiljøgruppen, TRIO, Lokal-MED eller en særlig nedsat gruppe med repræsentation af både ledelse og medarbejdere.

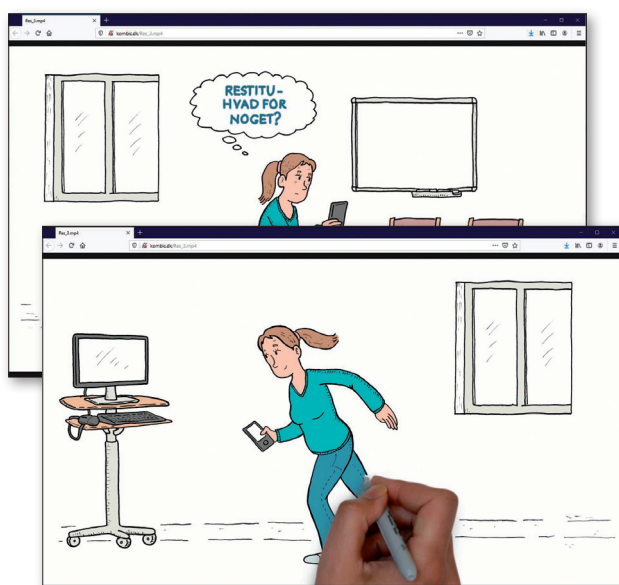
Sæt jer ind i materialerne og lav en plan for hvilke af materialerne, I vil bruge og hvordan. Nedenfor er nogle bud på, hvordan de forskellige materialer kan bruges.

Afklar hvad I gerne vil have ud af indsatsen. Ønsker I at starte en dialog om pausekultur med udveksling af erfaringer og synspunkter? Eller ønsker I at give pausekulturen et eftersyn? Er det mest det sidste, skal I tænke på, hvordan indsatsen følges op og fastholdes. Skal pausekulturen i en periode sættes på dagsordenen på møder, fx personalemøder eller møder i arbejdsmiljøgruppen, TRIO eller MED?

Sæt emnet på dagsordenen

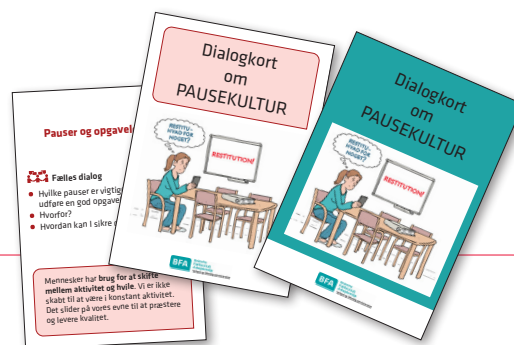
Film og podcasts

I kan bruge filmen og/eller udvalgte podcasts på et møde, hvor I efterfølgende kan drøfte, hvordan I på jeres arbejdsplads kan skabe en sundere pausekultur. Hvis tiden på mødet er knap, kan I også opfordre kollegerne til at se filmen og høre udvalgte podcasts, inden I mødes eller I kan sætte emnet på dagsordenen på flere møder i en periode.

Dialogkort

I kan bruge dialogkortene til at understøtte en dialog om restitution og pausekultur. Hvert kort indeholder et eller flere spørgsmål som handler om restitution, pauser og pausekultur.

Brugsvejledning til dialogkort

Et sæt indeholder 15 dialogkort og et kort med en vejledning om brugen af dem.

Forberedelse

- Aftal hvor lang tid dialogen skal tage. Hvis I har meget kort tid, er det måske nødvendigt at sætte en begrænsning på, hvor lang tid man bruger på hvert kort eller på forhånd at udvælge nogle af kortene.
- Del deltagerne op i grupper på ca. 5-6 i hver. Grupperne skal helst sidde ved hvert sit bord.

Dialog med kort

- Læg kortene ud på bordet med bagsiden opad. Et sæt til hver gruppe.
- Forklar hvordan man bruger kortene - vejledning står også på et af kortene.
- Fortæl hvad I ønsker, at arbejdspladsen og den enkelte skal have ud af dialogen. Fortæl hvor lang tid deltagerne har.
- Deltagerne har dialog i det aftalte tidsrum.

Opsamling efter dialogen i grupper

Spørg fx om dialogen har givet anledning til nye tanker om forskellige behov, kendskab til hinanden, gode ideer, behov for ændringer af måden, I holder pauser på eller måske ideer til noget helt nyt.

Opfølgning i tovholdergruppen

Vurder om det ser ud til, at der er behov for at revurdere eller ændre i jeres måde at holde pauser på, som kræver en mere målrettet indsats. Planlæg hvordan I gennemfører og implementerer eventuelle ændringer. Hvis der er tale om ændringer, der hører under de formelle aftaler, bringes det videre til de rette fora. Derudover kan der være kommet gode ideer frem, som I skal formidle og holde fast i.

Andet relevant materiale

Sunde arbejdsrytmer

En publikation der handler om arbejdstid, vagtplaner og pauser, men også om hvordan vi oplever tiden.

Den er inspiration til jer, der ikke vil nøjes med at forholde jer til placeringen af arbejdstiden, men også vil kigge på kvaliteten af tiden. Hvordan I kan forbedre den til gavn for både ansatte og de borgere, patienter eller børn, I skal hjælpe. Den måde vi organiserer os på i dag, er ikke nødvendigvis den bedste

www.godtarbejdsmiljo.dk/sundearbejdsrytmer

Restituhvafornoget

En vejledning til materialer om restitution og pauser

Januar 2026

Udgivet af

BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration
Studiestræde 3, 3 sal
1455 København

Projektleder

Lise Keller

Faglige konsulenter

TeamArbejdsliv og Kombic

Tegner til film og dialogkort

Christer Bøgh Andersen

Grafisk design

Karen Krarup

Et fremtidssikret arbejdsmiljø

Et godt samarbejde er væsentligt for et godt arbejdsmiljø nu og i fremtiden. Derfor samarbejder arbejdsgivere og arbejdstagere i BFA om at udvikle information, inspiration og vejledning.

Vi udarbejder konkrete værktøjer, så arbejdspladserne kan handle og forebygge lokalt. Vi præsenterer ambitiøse forebyggende løsninger, som baserer sig på erfaring fra arbejdspladser og på forskning. Løsninger, som tager udgangspunkt i de problemer, der skal løses nu, og de problemer, som kan opstå.

Det gør vi i enighed – til gavn for ledere, medarbejdere og borgere.

I BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration deltager repræsentanter udpeget af arbejdsmarkedets hovedorganisationer.

Hent materiale fra 'Restituhvafornoget' og læs mere om BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration på godtarbejdsmiljo.dk

**Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø**

Velfærd og Offentlig administration